

กฤษฎีกา

ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๒

มีนาคม-เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๐

หลักเกณฑ์และวิธีการทำ

ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
ภาครัฐ

๑๐ คำถาม กับรองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
อำนาจการสืบสวนและสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ
สิทธิของคู่กรณีในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง

- ▶ พระเทพดิลก วัดบวรนิเวศวิหาร เป็นองค์บรรยายธรรม เรื่อง “พุทธธรรมนำชีวิต” ครั้งที่ ๑, ๒ ผู้เข้ารับฟังการบรรยายประกอบด้วยคณะข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงาน ครั้งที่ ๑ ในวันศุกร์ ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. และครั้งที่ ๒ ในวันศุกร์ ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เวลา ๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น. ณ ห้องประชุมปริดี พนมยงค์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- ▶ ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ประสิทธิ์ โฆวิไลกุล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนา เรื่อง “การพัฒนาประสิทธิภาพของกระบวนการร่างกฎหมายภายในฝ่ายบริหาร” ซึ่งจัดโดยฝ่ายพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยคุณพรทิพย์ จਾਲะ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาและผู้บริหารระดับสูงให้การต้อนรับ ในวันศุกร์ที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๐ ณ ห้องกรุงเทพบอลรูม โรงแรมรอยัล ซิตี กรุงเทพฯ ผู้เข้าร่วมการสัมมนาประกอบด้วยข้าราชการสายงานนิติกร จากกระทรวง กรมต่างๆ จำนวน ๒๕๐ คน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

คุณพรทิพย์ จาละ

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

นางสาวพวงเพชร สารคุณ

รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

นางจริยา เจียมวิจิตร

รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายอัษฎพร จารุจินดา

รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นายสงขลา วิชัยชตะ

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นายธรรมนิตย์ สุมนต์กุล

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นายนิพนธ์ สะกิมิ

กรรมการร่างกฎหมายประจำ

กองบรรณาธิการ

นางเน่งน้อย รัตนเสถียร

บรรณาธิการ

นายวรรณชัย บุญบำรุง

นางสาวจาวรอรณ เองตระกูล

นายดิศทัต โหตระกิตย์

นายอภิมุข สุขประสิทธิ์

นายเชวง ไทยยิ่ง

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์

นายอนาววัฒน์ สังข์ทอง

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นางสิรินันท์ ปานเสมศรี

นางสาวพรเพ็ญ คำบุญวัฒน์

นางกรรณกนก ช่างกลิ้งเหมาะ

นางสาวรัชณี สังข์ทองงาม

นางชุติมา ไหญ่น้อย

ส่วนช่วยอำนวยความสะดวกและประชาสัมพันธ์

สำนักอำนวยการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เลขที่ ๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๐๗, ๒๐๘

โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๒๑๓

www.hrisdika.go.th

www.lawreform.go.th

ออกแบบและจัดพิมพ์

บริษัท ไดรี้คชั่น แพลน จำกัด

โทร. ๐ ๒๖๔๒ ๕๒๔๑-๓,

๐ ๒๒๔๗ ๒๓๓๙-๔๐

www.dp1994.com

พระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐

งานของแผ่นดินนั้น เป็นงานส่วนรวม มีผลเกี่ยวเนื่องถึงความเจริญ
ขึ้น หรือเสื่อมลงของบ้านเมืองและสุขทุกข์ของประชาชนทุกคน.
ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดิน จึงต้องสำนึกตระหนักใน
ความรับผิดชอบที่มีอยู่ และตั้งใจพยายามปฏิบัติหน้าที่โดยเต็มกำลัง
ความสามารถ ด้วยความเข้มแข็งสุจริต และด้วยปัญญาวิจิตรพิจารณาว่า
สิ่งใดเป็นความเจริญ สิ่งใดเป็นความเสื่อม อะไรเป็นสิ่งที่ต้องทำ อะไรเป็น
สิ่งที่ต้องละเว้นและกำจัด อย่างชัดเจน ถูก ตรง.

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

บทบรรณาธิการ

สักรานทีใกล้จะมาถึงและขอกล่าวคำสวัสดิ์ปีใหม่ (ไทย) กับท่านผู้อ่าน
กฤษฎีกาสารทุกท่าน ในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน อากาศร้อน
มาเยือนและดูเหมือนว่าจะร้อนมากขึ้นกว่าปีที่แล้ว ทั้งเรื่องของอากาศและ
เรื่องของการเมืองการปกครอง และที่สำคัญคือเรื่องเศรษฐกิจ ค่าเงินบาท
แข็งขึ้น เกิดภาวะเงินเฟ้อ ราคาสินค้าสูงขึ้น การน้อมนำเอาแนวทาง
ตามพระราชดำรัสเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ น่าจะเป็นแนวทางการดำเนิน
ชีวิตที่ดีสำหรับทุกคน

ในกฤษฎีกาสารฉบับที่แล้วได้นำเสนอเรื่อง กิจการตำรวจของ
ออสเตรเลีย ซึ่งในฉบับนี้จะเป็นตอนจบ ทำให้เราเข้าใจและอาจนำสาระ
บางส่วนมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการที่จะปรับโครงสร้างของ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติของเราได้ รวมทั้งมีสาระน่ารู้และข้อคิดที่เป็น
ประโยชน์สำหรับข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนในการใช้รถยนต์
ของรัฐเพื่อกิจส่วนตัว ติดตามได้ในคอลัมน์ความเห็นทางกฎหมายว่าด้วย
ความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ และกฎหมายที่น่าสนใจในฉบับนี้
นำเสนอเกี่ยวกับกฎหมายการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ
นอกจากนี้ ในสัปดาห์พิเศษได้รับเกียรติจากท่านรองเลขาธิการคณะกรรมการ
กฤษฎีกา นางสาวพวงเพชร สารคุณ มาพูดคุยถึงแนวคิดและวิธีการ
ในการทำงาน ตลอดจนข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ รวมทั้งสาระอื่นๆ
ที่น่าสนใจเหมือนเช่นเคย ติดตามอ่านได้จากคอลัมน์ต่างๆ ในกฤษฎีกาสาร
ฉบับที่ ๒ นี้

บรรณาธิการ

สารบัญ

ปฏิทินการทำงานที่สำคัญของสำนักงาน.....๒

เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยี GPRS.....๓

กฎหมายต่างประเทศ กิจการตำรวจของออสเตรเลีย (ตอนจบ).....๔

สัปดาห์พิเศษ ๑๐ คำถาม กับรองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา.....๙

กฎหมายน่ารู้.....๑๓

ข่าวแวดวงกฎหมาย.....๑๔

เลาะรั้วกฤษฎีกา คำรับรองการปฏิบัติราชการ.....๑๙

ปฏิทินการปฏิบัติงานที่สำคัญ

ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

▶ การบรรยายธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดบรรยายธรรม หลักสูตรคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อราชการ ไสยะอาด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ วันศุกร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๐ เป็นการบรรยายธรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๕๐ ในหัวข้อ “พุทธธรรมนำชีวิต” โดยพระเทพดิลก วัดบวรนิเวศวิหาร และวันศุกร์ที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๐ เป็นการบรรยายธรรม ครั้งที่ ๖/๒๕๕๐ ในหัวข้อ “ทางสายกลาง” โดยพระมหาประนอม ธมฺมาลงกาโร วัดจากแดง จังหวัดสมุทรปราการ ระหว่างเวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมปริทัศน์ พนมยงค์ ชั้น ๓

▶ ความร่วมมือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการ่วมกับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จัดโครงการความร่วมมือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติระหว่างสองหน่วยงาน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านนิติบัญญัติ โดยเฉพาะด้านการร่างกฎหมาย การตรวจพิจารณาร่างกฎหมายและการให้ความเห็นทางกฎหมาย รวมทั้งเพื่อเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในการปฏิบัติงานร่วมกัน มีระยะเวลาในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ๓ เดือนต่อรุ่น รุ่นละ ๕ คน โดยรุ่นที่ ๑ กำหนดปฏิบัติงานที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ระหว่างวันที่ ๑ มีนาคม-๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๐

▶ สัมมนาเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสำนักกฎหมายปกครอง จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ของหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร รุ่นที่ ๑ ในวันที่ ๖, ๘-๙ และ ๑๔-๑๕ มีนาคม ๒๕๕๐ ณ โรงแรมปรินซ์พาเลซ มีผู้เข้ารับการสัมมนา จำนวน ๑๖๐ คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

▶ การแข่งขันกีฬาจตุรมิตร ครั้งที่ ๘

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี สำนักราชเลขาธิการ และรัฐสภา ร่วมกันจัดการแข่งขันกีฬาจตุรมิตร ครั้งที่ ๘ ซึ่งเป็นโครงการส่งเสริมการเล่นกีฬาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความสามัคคีระหว่างส่วนราชการร่วมกัน กำหนดการแข่งขันระหว่างวันที่ ๙-๑๖ มีนาคม ๒๕๕๐ ณ สนามเทพหัสดินและสนามสโมสรกีฬาสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ประกอบด้วย การแข่งขันกีฬา ๗ ประเภท โดยมีพิธีเปิดการแข่งขันในวันศุกร์ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๗.๐๐ น. ณ สนามเทพหัสดิน และพิธีปิดการแข่งขันในวันศุกร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๐ เวลา ๑๘.๐๐ น. ณ สโมสรสนามเสือป่า พระราชวังดุสิต

▶ การปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการและการติดตามประเมินผล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดสัมมนา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการและการติดตามประเมินผล ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๕ มีนาคม ๒๕๕๐ ณ โรงแรมโรสกาเดิน ริเวอร์ไซด์ สวนสามพราน จังหวัดนครปฐม ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วย ผู้บริหารผู้กำกับตัวชี้วัด และผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน จำนวน ๗๐ คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการและการติดตามประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมผลักดันการปฏิบัติราชการให้สำเร็จลุล่วงตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

▶ วันผู้สูงอายุแห่งชาติและวันสงกรานต์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดกิจกรรมสัปดาห์วันผู้สูงอายุแห่งชาติและวันสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๕๐ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๖ เมษายน ๒๕๕๐ เพื่อเป็นการปลุกจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของผู้สูงอายุ รวมทั้งเป็นการอนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของไทยให้คงไว้ โดยจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วย การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับความเป็นมาของวันผู้สูงอายุแห่งชาติและวันสงกรานต์ จัดรายการเสียงตามสายเผยแพร่ความสำคัญของผู้สูงอายุ และวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๐ จัดพิธีสงฆ์หน้าพระพุทธรูป พิธีรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ การมอบรางวัลผู้สูงอายุขวัญใจกฤษฎีกา และรางวัลผู้แต่งกายด้วยผ้าไทยสวยงาม

เทคโนโลยี GPRS

▶ ส่วนสารสนเทศ

GPRS เป็นบริการด้านข้อมูลผ่านมือถือ ความเร็วสูง ด้วยประสิทธิภาพเครือข่าย GPRS ที่ครอบคลุมทั่วประเทศ เชื่อมต่อโลก Mobile Internet (WAP) หรือโลก Internet (www) ทำให้การค้นหาข้อมูล ข่าวสาร รับ-ส่งอีเมลได้สะดวกโดยไม่ต้องสื่อสารผ่านสายโทรศัพท์ และยังสามารถใช้มือถือโทรติดต่อกับบุคคลอื่นๆ ได้โดยปกติอีกด้วย

GPRS ย่อมาจาก General Packet Radio Services ซึ่งเป็นบริการเสริมแบบใหม่ที่รองรับการรับส่งข้อมูล ข่าวสาร บนเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ GPRS สามารถรองรับการให้บริการที่เพิ่มมากขึ้นกว่าระบบ CSD และ SMS เดิม

ความเร็วในการส่งข้อมูล

ตามทฤษฎีแล้ว GPRS สามารถให้บริการที่ความเร็วสูงสุดถึง 171.2 kbps โดยต้องอาศัยการใช้ช่วงเวลา (timeslot) ทั้งแปดช่วงของทั้งหมดที่มี ซึ่งหมายถึงความเร็วสูงสุดที่สูงขึ้นถึงสามเท่าของการส่งข้อมูลผ่านสายบนเครือข่ายโทรศัพท์ปัจจุบัน และสูงขึ้นมากกว่าการเชื่อมต่อแบบ CSD ในเครือข่าย GSM ถึงสิบเท่า

การสนองตอบที่รวดเร็ว

GPRS ทำให้การเชื่อมต่อมีความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น ข้อมูลข่าวสารสามารถเข้าถึงผู้ใช้ได้อย่างทันที ทั้งการรับและการส่งด้วยการตัดความยุ่งยากในขั้นตอนตั้งค่าต่างๆ ของโมเด็ม ยกเว้นในกรณีที่ใช้โทรศัพท์มือถือ Notebook หรือ PC เพื่อเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตในระบบ GPRS ต้องตั้งค่าโมเด็มของโทรศัพท์มือถือนั้นก่อน นั่นคือเหตุผลที่ผู้ใช้กล่าวว่า GPRS เป็นระบบที่มีการเชื่อมต่ออยู่ตลอดเวลา (always connected) การสนองตอบได้อย่างรวดเร็วทันต่อความต้องการของผู้ใช้คืออีกหนึ่งคุณสมบัติที่เหนือกว่าการเชื่อมต่อแบบ CSD ในการใช้งานบางประเภทที่ต้องการการสนองตอบที่รวดเร็ว

▲ ภาพแสดงการใช้โทรศัพท์มือถือและ Notebook เพื่อเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ต ในระบบ GPRS

รูปแบบใหม่ในการใช้งานที่คึกคัก

GPRS ยังรองรับการให้บริการในรูปแบบใหม่ที่ไม่สามารถให้บริการได้บนเครือข่าย GSM เดิม เพราะข้อจำกัดด้านความเร็วในการรับส่งข้อมูลในแบบ CSD (9.6 kbps) และข้อจำกัดของขนาดข้อมูลที่สามารถรับส่งได้ในแบบ SMS (160 ตัวอักษร)

GPRS ทำให้สามารถให้บริการในรูปแบบต่างๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อนบนเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ เช่น การเข้าถึง WWW อย่างแท้จริง การรับส่งแฟ้มข้อมูล รวมไปถึงการควบคุมและตรวจสอบอุปกรณ์ไฟฟ้าภายในบ้าน

ปัจจัยในการใช้บริการ GPRS

ในการใช้งาน GPRS ผู้ใช้จำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยสำคัญต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ต้องเป็นผู้ใช้บริการในเครือข่ายที่รองรับระบบ GPRS
- เครื่องโทรศัพท์มือถือจะต้องรองรับระบบ GPRS ด้วย
- จะต้องมีการตั้งค่าต่างๆ ในโทรศัพท์มือถือสำหรับการเชื่อมต่อ GPRS

ทฤษฎีของ GPRS

GPRS คือวิวัฒนาการของการสื่อสารข้อมูลไร้สายแบบ packet switching เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของการสื่อสารข้อมูลแบบ CSD ของเครือข่าย GSM เดิม ทำให้ผู้ใช้มีทางเลือกใหม่ในการสื่อสารในรูปแบบ packet-based ในการให้บริการแบบ packet switching ข้อมูลที่รับส่งผ่านเครือข่าย GPRS จะถูกตัดแบ่งเป็น packet ย่อยๆ ก่อน ในแต่ละ packet จะมีข้อมูลระบุถึงที่มาที่สัมพันธ์กันเพื่อใช้ในการประกอบกลับขึ้นมาเป็นข้อมูลเดิมอีกครั้ง เปรียบได้กับเกม jigsaw ที่รูปภาพถูกตัดออกเป็นชิ้นเล็กๆ จากโรงงานแล้วบรรจุใส่ถุงขายให้ลูกค้า โดยในระหว่างทางขนส่งให้กับลูกค้านั้น ภาพชิ้นเล็กแต่ละชิ้นจะถูกคลุกคละกันไป เมื่อเรานำมันมาต่อเข้าด้วยกันก็ใช้วิธีดูจากความสัมพันธ์ของแต่ละชิ้น ซึ่งอาจมีวิธีการที่แตกต่างกันไป ใน internet เอง ก็เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างของเครือข่ายข้อมูลแบบ packet ซึ่งถือเป็นรูปแบบที่นิยมสูงสุดในปัจจุบัน □

◀ ภาพแสดงหน้าจอการ Dial เพื่อเชื่อมต่อโทรศัพท์มือถือกับ Notebook

▲ ภาพแสดงการเชื่อมต่อสำเร็จที่ Taskbar

!!! แต่ก็ต้องขอเตือนไว้ก่อนว่า การเชื่อมต่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตในระบบ GPRS ควรใช้บริการแบบเหมาจ่ายเป็นรายเดือน ไม่เช่นนั้นจะต้องเสียค่าบริการในราคาที่แพงมาก

กิจการตำรวจ (Police Service) ของประเทศออสเตรเลีย

(ตอนจบ)

► นายปรกรณ์ นิลประพันธ์

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกฤษฎีกาสารเล่มก่อน (ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑) ผู้เขียนได้กล่าวถึงข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกิจการตำรวจตามกฎหมายออสเตรเลีย และอำนาจในการดำเนินกิจการตำรวจของรัฐ New South Wales มาแล้ว ในฉบับนี้ ผู้เขียนจะได้กล่าวถึงกิจการตำรวจของรัฐ New South Wales โดยเฉพาะเจาะจง

๑ โครงสร้างและการบริหารจัดการ NSW Police

ตามมาตรา ๘ ของ Police Act ๑๙๙๐ (NSW) นั้น NSW Police มี Commissioner (คนปัจจุบัน ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ คือ นาย Ken E Moroney) เป็นผู้รับผิดชอบบริหารจัดการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีของรัฐ NSW ผู้รับผิดชอบกิจการตำรวจ โดยผู้สำเร็จราชการ (Governor) เป็นผู้แต่งตั้ง Commissioner ตามคำแนะนำของรัฐมนตรีของรัฐ NSW ผู้รับผิดชอบกิจการตำรวจ ทั้งนี้ ผู้ได้รับแต่งตั้งไม่จำเป็นต้องเป็นตำรวจมาก่อน (มาตรา ๒๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละไม่เกิน ๕ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ (มาตรา ๒๖) และ Commissioner ผู้ได้รับแต่งตั้งต้องทำสัญญาจ้างกับรัฐมนตรีของรัฐ NSW ผู้รับผิดชอบกิจการตำรวจ ส่วนตำรวจอื่นนั้นต้องทำสัญญากับ Commissioner

มีข้อสังเกตว่า การจ้างงานในระบบราชการของเครือรัฐออสเตรเลียใช้ระบบ Contract base แทนระบบข้าราชการประจำ (แบบประเทศไทย) นับตั้งแต่มีการปฏิรูประบบราชการในช่วงทศวรรษที่ ๑๙๙๐ และเมื่อใช้ระบบนี้ สิ่งที่มาคือรายละเอียดของงานถือเป็นข้อตกลงสภาพการจ้าง และอยู่ภายใต้บังคับ Industrial Relations Act ๑๙๙๐ (NSW) อย่างไรก็ตาม Police Act ๑๙๙๐ (NSW) ยกเว้นไม่ให้อีกว่าการบรรจุแต่งตั้งเป็น Industrial Matter ตามกฎหมาย Industrial Relations Act ๑๙๙๐ (NSW) การโต้แย้งในประเด็นดังกล่าวจึงไม่อยู่ในอำนาจของ Industrial Relations Tribunal

สำหรับโครงสร้างองค์กรของ NSW Police แยกออกเป็น ๔ สายงานหลัก ดังนี้

ฝ่ายปฏิบัติการสนาม (Field Operation) อยู่ในความรับผิดชอบของ Deputy Commissioner (Field Operation) ซึ่งแบ่งพื้นที่รับผิดชอบออกเป็น ๖ เขต (regions) คือ North West Metropolitan Region, South West Metropolitan Region, Central

Metropolitan Region, Southern Region, Northern Region และ Western Region โดยแต่ละเขตอยู่ในความรับผิดชอบของ Assistant Commissioner คนหนึ่ง นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานที่อยู่ในความรับผิดชอบอีก ๔ หน่วย คือ State Crime Command, Traffic Service Unit, APEC Police Security Command และ Special Project Unit อนึ่ง มีข้อสังเกตว่าเขตพื้นที่รับผิดชอบของ NSW Police ไม่ตรงกับเขตทางการปกครองท้องถิ่นที่กล่าวถึงในความเบื้องต้น และมีลักษณะที่เทียบได้กับพื้นที่รับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจภูธรภาคต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติของไทย

ฝ่ายปฏิบัติการพิเศษ (Specialist Operation) อยู่ในความรับผิดชอบของ Deputy Commissioner (Specialist Operation) ประกอบด้วย ๖ หน่วยงาน คือ Operational Communications & Information

Group, Professional Standards Unit, Forensic Services Group, Special Services Group, Public Affairs Unit และ Counter Terrorism & Public Order Management Unit

ฝ่ายบริหาร (Corporate Service) อยู่ในความรับผิดชอบของ Executive Director ประกอบด้วย ๗ หน่วยงาน คือ Investment & Commercial Services, Safety Unit, Business & Technology Services Unit, Human Resources Unit, Education Services Unit, Finance Unit และ Legal Service

ฝ่ายตรวจสอบ (Inspectorate) อยู่ในความรับผิดชอบของ Assistant Commissioner (Commissioner's Inspectorate) ประกอบด้วย ๒ หน่วยงาน คือ Executive Support Group และ Organizational Review & Support Team

ส่วนชั้นยศของ NSW Police มี ๖ ชั้นยศ ดังนี้

(๑) Commissioner

(๒) Member of NSW Police Senior Executive Service ซึ่งแยกย่อยเป็นยศ Deputy Commissioner, Senior Assistant Commissioner และ Assistant Commissioner (เรียงจากยศสูงลงมายศต่ำ)

(๓) Superintendent ซึ่งแยกย่อยเป็นยศ Chief Superintendent และ Superintendent (เรียงจากยศสูงลงมายศต่ำ)

(๔) Inspector ซึ่งแยก

ย่อยเป็นยศ Chief Inspector และ Inspector (เรียงจากยศสูงลงมายศต่ำ)

(๕) Sergeant ซึ่งแยกย่อยเป็นยศ Chaplain, Senior Sergeant, Incremental Sergeant ๗th Year และ Sergeant (เรียงจากยศสูงลงมายศต่ำ)

(๖) Constable ซึ่งแยกย่อยเป็นยศ Leading Senior Constable, Incremental Senior Constable, Senior Constable และ Constable (เรียงจากยศสูงลงมายศต่ำ)

๒ อำนาจของ NSW Police ในการจับกุมคุมขังและสถานที่คุมขัง

หลัก Common Law (ซึ่งเกิดขึ้นโดยผลของ Petition of Right ๑๖๒๗) ถือว่าบุคคลจะถูกจับกุมหรือลงโทษโดยไม่ผ่านกระบวนการยุติธรรมไม่ได้ หลักนี้จึงมีอิทธิพลต่อระบบกฎหมายของออสเตรเลียด้วย โดยกรณีรัฐ New South Wales นั้น เดิมมาตรา ๓๕๒ ของ Crime Act ๑๙๐๐ (NSW) บัญญัติให้ตำรวจซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา มีอำนาจจับกุม (apprehend) ผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิด ซึ่งเมื่อพิจารณาประกอบกับหลัก Common Law ที่ว่าตำรวจจะจับกุมบุคคลเพียงเพื่อสอบถามคำ (questioning) ไม่ได้ การจับกุมของตำรวจจึงต้องมีเหตุผลสนับสนุนเพียงพอที่จะนำตัวผู้ถูกจับกุมไปยังศาลเพื่อดำเนินคดีต่อไปเท่านั้น ส่วนการจับกุมก็มีทั้งการจับกุมโดยต้องมีหมาย (with warrant) และไม่ต้องมีหมาย (without warrant)

อย่างไรก็ดี ในปี ๒๐๐๒ รัฐ New South Wales ได้ปฏิรูปกฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตำรวจและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายเสียใหม่โดยตรา Law Enforcement (Powers and Responsibilities) Act ๒๐๐๒ (NSW) เรียกโดยย่อว่า “LEPRA” ขึ้นใช้บังคับ โดยบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจจับกุมของตำรวจอยู่ในส่วนที่ ๘ ของกฎหมายดังกล่าว (Part ๘: Powers relating to arrest) ขณะที่บทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจคุมขังของเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ในส่วนที่ ๑๐ (Part ๑๐: Other powers relating to person in custody)

กรณีอำนาจจับกุมนั้น มาตรา ๘๘ ของ LEPRA บัญญัติให้

ตำรวจมีอำนาจจับกุมบุคคลโดยไม่ต้องมีหมาย (without warrant) หากบุคคลนั้นกำลังกระทำความผิดตามกฎหมายใดๆ หรือเพิ่งจะกระทำความผิดเช่นนั้น หรือได้กระทำความผิดร้ายแรง (serious indictable offence) หรือมีเหตุอันเชื่อได้ว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิดตามกฎหมายใดๆ หรือมีเหตุอันเชื่อได้ว่ามีความจำเป็นต้องจับกุมบุคคลนั้นเพื่อนำไปส่งศาล หรือเพื่อป้องกันมิให้บุคคลนั้นกระทำความผิดซ้ำอีก หรือเพื่อป้องกันมิให้บุคคลนั้นปกปิดทำลายหลักฐานเกี่ยวกับความผิดนั้น หรือเพื่อป้องกันมิให้บุคคลนั้นไปชมชู้พยาน เพื่อป้องกันมิให้บุคคลนั้นไปแต่งพยานหลักฐาน หรือเพื่อความปลอดภัยของบุคคลนั้นเอง ซึ่งจะเห็นได้ว่าเหตุผลที่สนับสนุนการจับโดยไม่มีหมายนี้สอดคล้องกับหลัก Common Law ที่กล่าวใน [๑๘] ว่าการจับกุมของตำรวจจึงต้องมีเหตุผลสนับสนุนเพียงพอที่จะนำตัวผู้ถูกจับกุมไปยังศาลเพื่อดำเนินคดีต่อไปเท่านั้น สำหรับการจับกุมนอกจากกรณีข้างต้น ต้องเป็นการจับโดยมีหมาย (with warrant)

ใน Code of Practice for Custody, Rights, Investigation, Management and Evidence (CRIME) ของ NSW Police กำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องแสดงหรือแจ้งข้อมูลดังต่อไปนี้ต่อผู้ถูกจับกุมก่อนการจับกุมทุกครั้ง (๑) บัตรประจำตัว (กรณีนอกเครื่องแบบ) (๒) ชื่อนามสกุลและสังกัด (๓) เหตุผลในการจับกุม (๔) คำเตือนว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจระหว่างการจับกุมอาจเป็นความผิด

เมื่อได้ตัวผู้ต้องหาแล้ว มาตรา ๑๑๔ ของ LEPR ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมตัว (detention) ผู้ต้องหาเพื่อการสอบสวนได้ แต่ต้องไม่เกิน ๔ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ต้องหาถูกจับกุม (มาตรา ๑๑๕) หากไม่สามารถสอบสวนให้แล้วเสร็จได้ภายใน ๔ ชั่วโมง เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถร้องขอต่อ Authorised officer (ได้แก่ (๑) a Magistrate or a Children's Magistrate หรือ (๒) a Clerk of a Local Court หรือ (๓) เจ้าหน้าที่ของ Attorney-General Department ที่ Attorney-General มอบหมาย (โปรดดูนิยาม "authorised officer" ในมาตรา ๓ ของ Law Enforcement (Powers and Responsibilities) Act ๒๐๐๒ (NSW)) เพื่อขยายเวลาควบคุมตัวเพื่อการสอบสวน แต่ Authorised officer มีอำนาจออกหมายขยายเวลาดังกล่าว (warrant to extend the maximum investigation period) ได้เพียงครั้งเดียวและไม่เกิน ๘ ชั่วโมง และการออกหมายขยายเวลาดังกล่าวต้องไม่เข้าลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑๘ (๕) ถ้าเกิน

กว่านี้ต้องขอหมายขัง (detention warrant) และฝากขังต่อศาลตามมาตรา ๑๑๙ สำหรับสถานที่ควบคุมตัวผู้ต้องหาเพื่อการสอบสวนนั้น ได้แก่ สถานีตำรวจหรือสถานที่คุมขังอื่น (มาตรา ๑๒๒ (๑))

สำหรับเรือนจำของรัฐ New South Wales นั้น อยู่ในความรับผิดชอบของ Department of Corrective Services ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับกระทรวงของรัฐบาล New South Wales และเมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ของ อปท.ตาม Local Government Act ๑๙๙๓ (NSW) ดังกล่าวในตอนแรกประกอบ จะพบว่า อปท.ไม่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบกิจการเรือนจำ อนึ่ง มีเรือนจำบางแห่งใน New South Wales ที่อยู่ในความรับผิดชอบของ Department of Corrective Services ร่วมดำเนินการกับเอกชน เช่น June Correctional Centre ที่ Department of Corrective Services ร่วมดำเนินการกับ GEO Group Australia Pty. Ltd.

๓ อำนาจของ NSW Police ในการปรับ

กิจกรรมเกี่ยวกับการปรับ (fine) ตามกฎหมายของรัฐ New South Wales ไม่ว่าจะเป็นการเรียกค่าปรับ การชำระค่าปรับ และการบังคับชำระค่าปรับ อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย Fines Act ๑๙๙๖ (NSW) ซึ่งแบ่งการปรับออกเป็น ๒ ประเภท คือ การปรับโดยศาล (fines imposed by courts) กับการปรับโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง (penalty notices) หรือที่เรียกโดยทั่วไปว่า Infringement notices หรือ on-the-spot fines (เทียบได้กับ “ใบสั่ง” ของไทย) ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะแต่การปรับโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองเท่านั้น

ตาม Schedule ๑ ของ Fines Act ๑๙๙๖ (NSW) ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่าเฉพาะการกระทำความผิดตามกฎหมาย ๙๙ ฉบับที่กำหนดและในมาตราที่กำหนดสามารถดำเนินการปรับโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองได้ สำหรับความผิดตามกฎหมายที่อยู่นอก Schedule ๑ ของ Fines Act ๑๙๙๖ (NSW) นี้ หากกฎหมายกำหนดให้มีโทษปรับไว้ด้วย ต้องให้ศาลเป็นผู้กำหนดค่าปรับเท่านั้น

ในการปรับโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองเมื่อมีผู้กระทำความผิดตาม Schedule ๑ Appropriate Officer (ซึ่งได้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายให้เป็นผู้ออก penalty notices หรือเจ้าหน้าที่กระทรวงการคลังของรัฐ NSW ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีให้เป็นผู้ออก penalty notices หรือผู้ได้รับมอบหมายตาม regulation ที่ออกตามความใน Fines Act ๑๙๙๖ (NSW) ให้เป็นผู้ออก penalty notices) จะออก penalty notices ให้แก่ผู้กระทำความผิดเพื่อให้ผู้กระทำความผิดมาชำระค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด ในการนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับมอบหมายให้เป็น Appropriate Officer ตามกฎหมายนี้ด้วย

เมื่อได้รับ penalty notices ผู้กระทำความผิดสามารถดำเนินการได้ ๒ ประการ

(๑) ชำระค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด (ทางปฏิบัติคือเวลา ๒๑ วัน) โดยชำระโดยตรงต่อ Infringement Processing Bureau (IPB) อันเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง (ผู้เขียนมีข้อสังเกตว่า การแยกผู้ออก penalty notices จากผู้รับชำระค่าปรับ ช่วยทำให้การออก penalty notices เป็นไปโดยชอบด้วยเหตุผลมากขึ้น เพราะผู้ออก penalty notices ไม่มีส่วนได้เสียกับรายได้ที่เกิดขึ้นจากการออก penalty notices นั้น) โดยการจ่ายนั้นผู้กระทำความผิดจะไปจ่ายด้วยตนเองหรือส่งเช็คหรือตัวเงินไปให้แก่ IPB ทางไปรษณีย์ก็ได้ และจะจ่ายเป็นเงินสด บัตรเครดิต หรือผ่านเว็บไซต์ www.infringements.nsw.gov.au ก็ได้ (อนึ่ง เดิมหน่วยงานนี้สังกัด NSW Police แต่เนื่องจากแต่ละปีมีการออก penalty notices กว่า ๒.๕ ล้านใบ ซึ่งคิดเป็นค่าปรับจำนวนมากในแต่ละปี จึงมีการปรับปรุงกระบวนการจัดเก็บค่าปรับใหม่เพื่อให้เงินค่าปรับไหลตรงเข้าสู่ระบบการคลังของรัฐ รัฐบาล New South Wales จึง

โอน IPB มาสังกัดกระทรวงการคลัง และทำหน้าที่จัดเก็บค่าปรับอย่างเดียว ไม่มีหน้าที่บังคับชำระค่าปรับ โดยหากผู้กระทำความผิดรายใดไม่ชำระค่าปรับ IPB ก็ส่งเรื่องให้ State Debt Recovery Office (SDRO) สังกัดกระทรวงการคลัง เช่นกันเป็นผู้บังคับชำระหนี้ตาม penalty notices โดยแต่ละปี SDRO สามารถบังคับชำระค่าปรับได้มากกว่า ๙๐ ล้านเหรียญออสเตรเลีย)

(๒) พ้องต่อศาลเพื่อขอให้เพิกถอน penalty notices เนื่องจากตนมิได้กระทำความผิด

ในกรณีผู้กระทำความผิดมิได้ฟ้องศาล และมีได้ชำระค่าปรับภายในระยะเวลา IPB จะมีหนังสือเตือน เรียกว่า penalty reminder notice แจ้งให้ผู้กระทำความผิดมาชำระค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด (ทางปฏิบัติคือเวลา ๒๘ วัน) ซึ่งในขั้นนี้ผู้กระทำความผิดสามารถดำเนินการได้ ๒ กรณีดังกล่าวข้างต้น ซึ่งหากผู้กระทำความผิดมิได้ฟ้องศาล และมีได้ชำระค่าปรับภายในระยะเวลา IPB จะแจ้ง Appropriate Officer ทราบเพื่อขอให้ SDRO ออกคำสั่งบังคับชำระหนี้ค่าปรับ (penalty notice enforcement order) ซึ่งนอกจากผู้กระทำความผิดต้องชำระค่าปรับเต็มจำนวนแล้วยังต้องรับผิดชอบค่าบังคับชำระหนี้ (Enforcement fee) เพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งค่าธรรมเนียมนี้จะเรียกเก็บสูงสุดไม่เกิน ๕๐ เหรียญออสเตรเลีย ในกรณีนี้ ผู้กระทำความผิดต้องชำระค่าปรับภายใน

๒๘ วัน หากไม่ชำระค่าปรับภายใน กำหนดเวลาดังกล่าว SDRO มีอำนาจ บังคับชำระหนี้ได้ ๔ รูปแบบ คือ

(๑) พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอน การจดทะเบียน (มาตรา ๖๕-มาตรา ๗๐)

(๒) การบังคับชำระหนี้ทางแพ่ง (มาตรา ๗๑-มาตรา ๗๗) ได้แก่ การยึด หรืออายัดทรัพย์สิน และกำหนดให้ค่าปรับ เป็นภาระติดพันที่ดิน เพื่อนำมาชำระ ค่าปรับ

(๓) ให้ผู้กระทำความผิดทำงานบริการสังคม (Community Service) (มาตรา ๗๘-มาตรา ๘๖)

(๔) จำคุก (มาตรา ๘๗-มาตรา ๙๗)

อนึ่ง ในการบังคับชำระหนี้ SDRO อาจขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ ให้ความช่วยเหลือตามอำนาจหน้าที่ได้

หากพิจารณาระบบการปรับตาม Fines Act ๑๙๙๖ (NSW) นั้น จะเห็นได้ว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีส่วนเกี่ยวข้องใน ๒ ขั้นตอน คือ การออก penalty notices กับการบังคับชำระหนี้ตามคำสั่งบังคับ ชำระหนี้ค่าปรับ (penalty notice enforcement order) เท่านั้น ไม่มีอำนาจเรียกเก็บค่าปรับโดยตรงแต่ประการใด ข้อดีของระบบ การปรับตาม Fines Act ๑๙๙๖ (NSW) จึงเป็นการแยกผู้มีอำนาจ ออก “ใบสั่ง” หรือ penalty notices ออกจากผู้มีอำนาจบังคับชำระ หนี้ตามใบสั่ง ซึ่งช่วยให้การออกใบสั่งเป็นไปโดยชอบด้วยเหตุผล อีกทั้งการเปิดช่องให้ผู้ถูกใบสั่งสามารถโต้แย้งต่อศาลได้ด้วย ก็ช่วย ทำให้การออกใบสั่งชอบด้วยเหตุผลมากขึ้น นอกจากนี้ การให้หน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงการคลังรับผิดชอบเรื่องการจัดเก็บค่าปรับโดยตรง ทำให้เงินค่าปรับไหลเข้าสู่ระบบงบประมาณได้โดยตรงอีกด้วย และ ปิดช่องทางการรั่วไหลได้มาก ขณะที่ระบบการปรับของไทย ในปัจจุบันนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจทั้งออกใบสั่งและเปรียบเทียบ ปรับโดยตรง ไม่มีระบบการคานอำนาจและการตรวจสอบการใช้ ดุลพินิจ จึงเป็นช่องทางให้ผู้ทุจริตแสวงหาประโยชน์ได้ง่าย อีกทั้ง การมอบให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นผู้รวบรวมเงินค่าปรับส่งคลัง ก็ทำให้ เจ้าหน้าที่ที่ทุจริตประพฤติมิชอบได้อีกทางหนึ่งด้วย ข้อสังเกต อีกประการหนึ่งคือช่องทางชำระค่าปรับที่ IPB มีช่องทาง ให้ชำระค่าปรับได้โดยง่าย ซึ่งเป็นการลดภาระให้แก่ผู้ต้องเสียค่าปรับ ขณะที่ระบบการรับจ่ายเงินของราชการไทยยังมีข้อจำกัดอยู่มาก

๕ บทสรุป

กล่าวโดยสรุป อำนาจในการดำเนินกิจการตำรวจ (Police service) และเรือนจำ (Corrective Services) ของรัฐ New South Wales เป็นอำนาจในระดับ “รัฐ” และรัฐบาลของรัฐ New South Wales เป็นผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวเอง แม้กรณีเรือนจำนั้นจะมีการร่วม

ดำเนินการกับเอกชนอยู่บ้าง แต่ กรณีนี้ก็ถือได้ว่ายังอยู่ในความ ควบคุมของรัฐบาลของรัฐ New South Wales องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นของรัฐ New South Wales ไม่มีอำนาจดำเนินกิจการ ดังกล่าว สำหรับอำนาจในการจับ กุมคุมขังของ NSW Police เป็นไปตาม Law Enforcement (Powers and Responsibilities) Act ๒๐๐๒ (NSW) โดย เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจจับกุม และคุมขังผู้ต้องหาไว้ที่สถานี ตำรวจระหว่างรอการสอบสวนโดย ไม่จำเป็นต้องมีหมายเป็นเวลาไม่ เกิน ๔ ชั่วโมง และอาจขอขยาย เวลาดังกล่าวต่อศาลได้ไม่เกิน ๘ ชั่วโมง หลังจากนั้นต้องไปขอ หมายขังต่อศาล ส่วนอำนาจใน การปรับนั้น เดิมตำรวจมีอำนาจ ในการปรับ แต่ปัจจุบัน Fines Act ๑๙๙๖ (NSW) ได้ เปลี่ยนแปลงวิธีการออกใบสั่ง การชำระค่าปรับ และการบังคับ ชำระค่าปรับใหม่แล้ว โดย เจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจออก ใบสั่ง และช่วยเหลือองค์กร บังคับชำระหนี้ (SDRO) ใน การบังคับชำระหนี้ค่าปรับเท่านั้น ไม่มีอำนาจเรียกเก็บค่าปรับอีก ต่อไป โดยอำนาจในการเรียกเก็บ ค่าปรับตกเป็นของ IPB อันเป็น หน่วยงานในสังกัดกระทรวง การคลังเช่นเดียวกับ SDRO □

๑๐ คำถาม

กับรองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา นางสาวพวงเพชร สารคุณ

กฤษฎีกาสารฉบับนี้ ขอนำเสนอแนวคิดและหลักในการทำงานของผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งรับราชการอยู่ในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามาโดยตลอด ตั้งแต่เริ่มรับราชการครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ในตำแหน่งนิติกรประจำแผนกกองประมวลกฎหมาย และได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ จนถึงปัจจุบัน เป็นระยะเวลากว่า ๓๘ ปีที่รับราชการในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผ่านการดำรงตำแหน่งที่สำคัญ อาทิ เลขาธิการกรรมการร่างกฎหมาย ผู้อำนวยการกองกฎหมายไทย ผู้อำนวยการกองวิเคราะห์กฎหมายและการร้องทุกข์ ผู้อำนวยการกองยก่างกฎหมาย ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ฯลฯ นอกจากนี้ ท่านยังเป็นกรรมการและ

อนุกรรมการของคณะกรรมการต่างๆ อีกหลายคณะ อาทิ กรรมการในคณะกรรมการผังเมือง คณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย คณะกรรมการจัดการกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน กรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๙ อนุกรรมการกฎหมายคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ฯลฯ ปัจจุบันท่านยังเป็นผู้มีบทบาทในการเมืองการปกครองของประเทศอีกด้วย โดยท่านได้รับการคัดเลือกให้เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญและกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานต่างๆ ในแวดวงกฎหมายและเป็นที่รักนับถือของผู้ใต้บังคับบัญชา กฤษฎีกาสารขอแนะนำท่านรองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา นางสาวพวงเพชร สารคุณ

๑ ขอเรียนถามถึงหลักหรือแนวทางในการปฏิบัติงานของท่าน

เนื่องจากทำงานในสายงานนิติกรตั้งแต่เริ่มรับราชการ หลักที่ถือปฏิบัติมาโดยตลอดก็คือ หลักความถูกต้อง หลักของเหตุและผล รวมถึงการประสานงานที่ดีระหว่างส่วนราชการ หรือหน่วยงานที่เราต้องติดต่อประสานงาน บางกรณีมีความขัดแย้งกันก็ต้องพูดกันด้วยเหตุและผล บนพื้นฐานของการรักษา

ผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก สำหรับในสายงานบริหารก็ยึดหลักความเป็นกันเอง มีความจริงใจ มีความรู้สึกดีๆ ต่อกัน เอาใจเขามาใส่ใจเรา มีความยืดหยุ่นในการทำงานและให้เกียรติกัน แต่ต้องอยู่บนพื้นฐานความถูกต้องและระเบียบวินัยด้วย

๒ งานที่อยู่ในความรับผิดชอบของท่านในปัจจุบัน

ได้รับมอบหมายจากท่านเลขาธิการฯ ให้ควบคุม กำกับดูแล การปฏิบัติงานของสำนักหลักนิติบัญญัติ ซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายและให้ความเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องที่ดิน กฎหมายผังเมือง และฝ่ายกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีหน้าที่ในการตรวจพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายและให้ความเห็นทางกฎหมายที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งแต่ละเดือนก็จะมีทั้งเรื่องร่างกฎหมายและความเห็นทางกฎหมายเข้ามาในสำนักงานเป็นจำนวนมาก รวมทั้งกำกับดูแลงานฝ่ายเลขานุการฯ ของคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงประมวลกฎหมายอาญานอกจากนี้ ก็ยังทำหน้าที่เป็นกรรมการหรืออนุกรรมการให้กับหน่วยงานอื่นๆ รวมทั้งปัจจุบันได้รับการคัดเลือกให้เป็นกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ

๓ ท่านรับผิดชอบงานมากขนาดนี้ มีปัญหาอุปสรรคในการทำงานอย่างไรบ้าง

ปัญหาอุปสรรคในการทำงานส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของระยะเวลาในการทำงาน ต้องบริหารเวลาให้ดี เพราะงานแต่ละชิ้นต้องใช้ระยะเวลาและความรอบคอบ แต่ก็ต้องการความรวดเร็วด้วย จึงต้องทำให้ดีที่สุด ให้เกิดสมดุลระหว่างคุณภาพของงานและการทำงานให้เสร็จอย่างรวดเร็ว ทันท่วงที ที่สำคัญต้องอาศัยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน หัวหน้าผู้ควบคุมงานที่มีคุณภาพ มีประสบการณ์เพื่อกลั่นกรองงานมาขั้นหนึ่งก่อน ซึ่งขณะนี้สำนักงานค่อนข้างมีปัญหาในเรื่องของปริมาณงานไม่สมดุลกับจำนวนเจ้าหน้าที่ จึงต้องพยายามแบ่งงาน เกลี่ยงานให้ไม่ไปหนักอยู่ที่คนใดคนหนึ่งหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องค่อนข้างยากในการบริหารจัดการให้ลงตัว นอกจากนี้ เรายังมีปัญหาเกี่ยวกับความล่าช้าในการทำงานของส่วนราชการเจ้าของเรื่อง เช่น เรื่องการแก้ไขแผนที่ การรับรองร่างที่พิจารณาเสร็จ ซึ่งใช้เวลานานเกินสมควร ทำให้เราไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ ต้องคอยติดตามอยู่เสมอ แต่เวลามีปัญหา ก็จะอ้างว่าเราพิจารณาช้า ซึ่งจะแก้ไขเรื่องเหล่านี้ต่อไป

๔ ความเป็นผู้หญิงทำให้เกิดปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงานและมีผลกับความเจริญก้าวหน้าหรือไม่

ผู้หญิงที่ทำงานที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าโชคดี เพราะที่นี้ไม่ได้ให้ความสำคัญว่าเป็นผู้หญิงหรือผู้ชาย แต่ดูจากความรู้ความสามารถมากกว่า ถ้าคุณมีความรู้ความสามารถก็จะได้รับการยอมรับให้สามารถเติบโต ก้าวหน้าในหน้าที่ราชการได้จนถึงจุดสูงสุดเหมือนท่านเลขาธิการฯ ท่านปัจจุบัน และในขณะนี้จะเห็นว่าผู้บริหารระดับสูงและระดับกลางในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะเป็นผู้หญิงค่อนข้างมากกว่าผู้ชาย

๕ ผลงานที่ผ่านมาของท่านมีมากมายหลายเรื่อง อยากเรียนถามถึงผลงานที่ท่านรู้สึกภาคภูมิใจว่าเป็นผลงานเรื่องใด

ผลงานที่ภาคภูมิใจเป็นพิเศษไม่มี มีแต่ความภาคภูมิใจที่ได้มาเป็นส่วนหนึ่งของกฤษฎีกา ตำแหน่งต่างๆ ที่ได้รับก็เพราะเป็นข้าราชการกฤษฎีกา ได้รับอานิสงส์จากชื่อเสียงและความเชื่อถือที่หน่วยงานต่างๆ มีต่อกฤษฎีกา รวมทั้งการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนข้าราชการ

๖ ในฐานะผู้บริหารท่านคิดว่าสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาควรมีการพัฒนาอย่างไรในอนาคต

การจัดทำกฎหมายในปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้น เพราะโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปเร็วมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ดังนั้น การจัดทำกฎหมายในอนาคตคงต้องมุ่งพัฒนานิติกรให้มีความรู้ที่กว้างขวาง หลากหลายในวิชาการด้านต่างๆ ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของโลก และมุ่งเน้นการทำงานในเชิงบูรณาการหรือสร้างเครือข่ายให้มากขึ้น โดยมีการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางด้านกฎหมาย เพื่อให้มีการใช้ข้อมูลด้านกฎหมายต่างๆ ร่วมกัน เช่น งานวิจัยเพื่อใช้ประกอบการจัดทำกฎหมาย ข้อมูลกฎหมายต่างประเทศ รวมถึงการร่วมมือกันในการพัฒนาบุคลากรด้านกฎหมายกับสถาบันการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคลากรให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

๗ ในฐานะที่ท่านอยู่ในแวดวงนักกฎหมายมานาน ท่านคิดว่านักกฎหมายที่ดีควรมีคุณสมบัติอย่างไร

ในความเห็นส่วนตัวเห็นว่า นักกฎหมายที่ดีควรมีคุณสมบัติ รอบรู้ คือรู้ทั้งหลักวิชาการ ด้านนิติศาสตร์และศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีแนวความคิดกว้างขวาง รู้จริง คือต้องรู้อย่างแน่ชัดถึงแก่นปรัชญาหรือเจตนารมณ์ของหลักกฎหมายนั้นๆ ไม่ใช่รู้แต่ว่ากฎหมายมาตรานั้นมีสาระอะไร แต่ต้องรู้ว่าทำไมจึงต้องเขียนเช่นนั้น มีเจตนารมณ์อย่างไร เขียนไว้เพื่ออะไร มีสภาพบังคับและปฏิบัติได้ตามความมุ่งหมายหรือไม่ นอกจากนี้ ก็ต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ คือสนใจติดตามข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์ ความเคลื่อนไหวของสภาวการณ์ปัจจุบัน และสามารถนำมาปรับใช้กับงานที่ทำอยู่ได้ แต่ที่สำคัญคือต้องมีคุณธรรม ยิ่งเป็นคนเก่งยิ่งต้องมีคุณธรรมเพราะความรู้เหมือนเป็นดาบสองคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ด้านกฎหมาย ถ้านำความรู้ที่มีมาใช้เพื่อเอาเปรียบคนอื่นหรือแสวงประโยชน์ให้ตนเองก็จะสร้างความวุ่นวายเดือดร้อนให้กับสังคม

๘ คำว่าคุณธรรมหรือจริยธรรมของนักกฎหมายเป็นคำที่กว้างมาก อยากให้ท่านช่วยยกตัวอย่างหรือให้คำอธิบายเพิ่มเติม

คำว่าคุณธรรมหรือจริยธรรมของนักกฎหมาย ถ้าจะให้อธิบายก็ขออัญเชิญพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งท่านได้พระราชทานพระราชดำรัสในเรื่องนี้ไว้มากมาย แสดงให้เห็นว่าท่านทรงให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก สรุปโดยรวมแล้วทรงเห็นว่า คุณธรรมของนักกฎหมาย คือต้องถือธรรมะเป็นใหญ่ คือถือเอาความจริง ความถูกต้อง ความดีงาม และมีเจตจำนงที่ดี มีเมตตา มีความใฝ่ปรารถนาดีต่อเพื่อนมนุษย์ ต่อสังคม และปราศจากอคติ

๙ จากการที่ท่านรับราชการในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นระยะเวลา ยาวนานกว่า ๓๘ ปี และทราบว่าในปีที่ท่านจะเกษียณอายุราชการ อยากให้ท่านเล่าเหตุการณ์หรือสิ่งที่ประทับใจในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ได้ใช้ชีวิตที่กฤษฎีกามากกว่าครึ่งหนึ่งของชีวิต จึงมีความรักและผูกพันต่อกฤษฎีกามาก และได้มีโอกาสได้เห็นการทำงานของกรมการกฤษฎีกาและท่านผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการทำงานระดับประเทศเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยเฉพาะท่านอดีตเลขาธิการ แต่ละท่านและท่านประธานมีชัย ฤชุพันธุ์ แต่ละท่านเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานและเป็นตัวอย่างของผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีความเพียบพร้อมทั้งคุณธรรมและจริยธรรม รู้สึกภูมิใจที่ได้เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาของท่าน นอกจากนี้ยังประทับใจในวัฒนธรรมขององค์กรของเรที่มีความอบอุ่น อยู่ด้วยกันอย่างพี่น้องน้อง ผู้ใหญ่ให้ความรักเมตตาเด็ก เด็กก็รู้จักเคารพนับถือผู้ใหญ่ ไม่ค่อยมีการก้าวล้ำเส้นกัน รู้สึกประทับใจตั้งแต่เข้ามาทำงานใหม่ๆ สมัยท่านอดีตรองนายกรัฐมนตรี (ดร.สมภพ โหดระกิตย) และอยากให้พวกเราช่วยกันรักษาไว้ให้ยั่งยืนต่อไป

๑๐ สุดท้ายอยากให้ท่านฝากข้อคิดหรือข้อเสนอแนะให้กับน้องๆ และผู้ใต้บังคับบัญชา

ที่อยากฝากข้อคิดไว้ก็คือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแวดวงกฎหมายมายาวนาน การสร้างชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องใช้ความรู้ความสามารถ ความอดทนและความเสียสละของอดีตข้าราชการหลายรุ่น หลายสมัย แต่การรักษาชื่อเสียงที่ท่านได้สั่งสมไว้ให้คงอยู่ต่อไปก็เป็นเรื่องที่ยากเช่นกัน อยากฝากให้น้องๆ ช่วยกันรักษาชื่อเสียงและสร้างความน่าเชื่อถือของสำนักงานไว้ให้คงอยู่ต่อไป ด้วยการใช้ความรู้ความสามารถที่มีให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างเต็มที่ ขอให้มีความอดทนและมุ่งมั่นในการทำงานและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และน้องๆ จะพบว่า การให้และการทำงานที่เสียสละจะก่อให้เกิดความสุขใจ และพบกับความก้าวหน้าในชีวิต □

กฎหมายที่น่าสนใจ

► ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง

๑ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

การปฏิบัติตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจในการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ในอาจดำเนินการได้ตามกำหนดระยะเวลา ทำให้การกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรา ๓๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในการถ่ายโอนภารกิจ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมการกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามสภาพข้อเท็จจริง โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้า และยังคงเป้าหมายการเพิ่มสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้รับไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้าไว้เช่นเดิม ซึ่งการเพิ่มสัดส่วนดังกล่าวให้เพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินกิจการบริการสาธารณะได้ด้วยตนเอง และให้เป็นไปตามภารกิจที่ถ่ายโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถ่ายโอนเพิ่มขึ้นภายหลังปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นไป แต่ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ □

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๒ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๐)

๒ พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๔๙

ประเทศไทยได้เริ่มเข้าสู่ยุคสังคมสารสนเทศซึ่งมีการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐมากขึ้น สมควรสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐมีระบบการบริการของตน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้สามารถบริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง สะดวก และรวดเร็ว อันเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหน่วยงานของรัฐ พร้อมทั้งให้หน่วยงานของรัฐสามารถพัฒนาการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐภายใต้มาตรฐานและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการดำเนินกิจกรรมของรัฐด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบกับมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๔๔ บัญญัติว่า คำขอ การอนุญาต การจดทะเบียนคำสั่งทางปกครอง การชำระเงิน การประกาศหรือการดำเนินการใดๆ ตามกฎหมายกับหน่วยงานของรัฐหรือโดยหน่วยงานของรัฐ ถ้าได้กระทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาแล้ว ให้ถือว่ามีผลโดยชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกับการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายในเรื่องนั้นกำหนด โดยมีสาระสำคัญคือ

ในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีระบบเอกสารที่ทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เอกสารที่ทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นต้องอยู่ในรูปแบบที่เหมาะสม โดยสามารถแสดงหรืออ้างอิงเพื่อใช้ในภายหลัง และยังคงความครบถ้วนของข้อความในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

(๒) ต้องกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการยื่นเอกสารที่ทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยปกติให้ยึดถือวันเวลาของการปฏิบัติงานของหน่วยงานรัฐนั้นเป็นหลัก และอาจกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการพิจารณาจากหน่วยงานของรัฐด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ไว้ด้วยก็ได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายในเรื่องนั้นกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

(๓) ต้องกำหนดวิธีการที่ทำให้สามารถระบุตัวเจ้าของลายมือชื่อ ประเภท ลักษณะหรือรูปแบบของลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสามารถแสดงได้ว่าเจ้าของลายมือชื่อรับรองข้อความในข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

(๔) ต้องกำหนดวิธีการแจ้งการตอบรับด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือด้วยวิธีการอื่นใด เพื่อเป็นหลักฐานว่าได้มีการดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปยังอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว

นอกจากนี้ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐจัดทำกระบวนการพิจารณาทางปกครองโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ระบบเอกสารที่ทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้ด้วย เว้นแต่จะมีกฎหมายในเรื่องนั้นกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

(๑) มีวิธีการสื่อสารกับผู้ยื่นคำขอในกรณีที่เอกสารมีข้อบกพร่อง หรือมีข้อความที่ผิดพลาดอันเห็นได้ชัดว่าเกิดจากความไม่รู้หรือความเลินเล่อของผู้ยื่นคำขอ หรือการขอข้อเท็จจริงเพิ่มเติม รวมทั้งมีวิธีการแจ้งสิทธิและหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาทางปกครองตามความจำเป็นแก่กรณีในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องแจ้งให้คู่กรณีทราบ

(๒) ในกรณีมีความจำเป็นตามลักษณะเฉพาะของธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐใด หน่วยงานของรัฐนั้นอาจกำหนดเงื่อนไขว่า คู่กรณียินยอมตกลงและยอมรับการดำเนินการพิจารณาทางปกครองของหน่วยงานของรัฐโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

สำหรับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศยังกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ เพื่อให้การดำเนินการใดๆ ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์กับหน่วยงานของรัฐ หรือโดยหน่วยงานของรัฐมีความมั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้ แนวนโยบายและแนวปฏิบัติอย่างน้อยต้องประกอบด้วยเนื้อหาดังต่อไปนี้

(๑) การเข้าถึงหรือควบคุมการใช้งานสารสนเทศ

(๒) การจัดให้มีระบบสารสนเทศและระบบสำรองของสารสนเทศซึ่งอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และจัดทำแผนเตรียมพร้อมกรณีฉุกเฉินในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถใช้งานสารสนเทศได้ตามปกติอย่างต่อเนื่อง

(๓) การตรวจสอบและประเมินความเสี่ยงด้านสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ

ในกรณีที่มีการรวบรวม จัดเก็บ ใช้ หรือเผยแพร่ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ทำให้สามารถระบุตัวบุคคล ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแนวนโยบายและแนวปฏิบัติการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

แต่อย่างไรก็ตาม การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวไม่มีผลเป็นการยกเว้นกฎหมายหรือหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายในเรื่องนั้นกำหนดไว้เพื่อการอนุญาต อนุมัติ การให้ความเห็นชอบ หรือการวินิจฉัย □

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๔ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๐)

ความเห็นทางกฎหมาย ของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่น่าสนใจ

▶ ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง

การมอบอำนาจต่อ

การที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะออกคำสั่งมอบอำนาจดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ และตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้แก่ข้าราชการตำรวจ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่า โดยกำหนดให้ผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวสามารถมอบอำนาจต่อไปให้แก่ข้าราชการตำรวจ ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าจะกระทำได้หรือไม่ และการกำหนดให้มอบอำนาจต่อไปได้ดังกล่าวจะถือว่าเป็นการให้ความเห็นชอบจากผู้มอบอำนาจไว้เป็นกรณีๆ ไป ตามนัยมาตรา ๗๔ วรรคสาม หรือไม่อย่างไร

เงื่อนไขที่ผู้รับมอบอำนาจจะมอบอำนาจต่อไป ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้มอบอำนาจเป็นกรณีๆ ไป เสียก่อน เนื่องจากกฎหมายมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้มอบอำนาจได้พิจารณาถึงความจำเป็นและความเหมาะสมของเรื่องและของตำแหน่งของข้าราชการตำรวจที่จะรับมอบอำนาจต่อไป เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อการออกคำสั่งมอบอำนาจในเรื่องดังกล่าวเป็นกรณีที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติผู้มอบอำนาจ ได้พิจารณาถึงความจำเป็นและความเหมาะสมของเรื่องและของตำแหน่งของข้าราชการตำรวจที่จะรับมอบอำนาจต่อไปแล้ว และเห็นสมควรที่จะให้มีการมอบอำนาจต่อไปได้ การออกคำสั่งมอบอำนาจโดยกำหนดให้ผู้บัญชาการหรือตำแหน่งเทียบเท่าผู้รับมอบอำนาจสามารถมอบอำนาจต่อไปให้แก่ข้าราชการตำรวจ ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้บังคับการหรือตำแหน่งเทียบเท่าไว้เป็นการล่วงหน้าจึงสามารถกระทำได้ และถือได้ว่าเป็นกรณีที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติผู้มอบอำนาจตามนัยของมาตรา ๗๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ แล้ว

ข้อสังเกต การมอบอำนาจตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้น เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่ามีขั้นตอนที่ต้องดำเนินการหลายขั้นตอน ซึ่งการออกคำสั่งให้มีการมอบอำนาจต่อไปยังผู้ดำรงตำแหน่งอื่นได้ ไม่ว่าจะเป็นการมอบอำนาจให้ในกรณีใดกรณีหนึ่งหรือหลายกรณีก็ตาม จะต้องระบุให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้รับมอบอำนาจต่อไปนั้นสามารถรับมอบอำนาจนั้นไปปฏิบัติได้โดยถูกต้องต่อไป □

(เรื่องเสรีจิติ ๖๑๘/๒๕๔๙ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การมอบอำนาจต่อตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑))

อำนาจการสืบสวนและสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ

ประเด็นที่หนึ่ง พนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะมีอำนาจสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษในความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือไม่ อย่างไร

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ข้อมูลที่หารือมานี้เป็นความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ซึ่งผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลอื่นนอกจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีหรือมีมูลน่าเชื่อว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา เพื่อเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐซึ่งมีวงเงินหรือมูลค่าตั้งแต่หนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไป จึงนับว่าอยู่ในอำนาจของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษที่จะทำการสืบสวนและสอบสวนและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษฯ และข้อ ๗ ของบัญชีท้ายประกาศ กคพ.

ประเด็นที่สอง เมื่อการสอบสวนคดีพิเศษในความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ พบว่ามีเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้กระทำความผิดด้วยและมีใช้บุคคลตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งต้องส่งสำนวนการสอบสวนให้กับคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวัน ตามมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ระยะเวลาสามสิบวันดังกล่าวจะเริ่มนับตั้งแต่วันที่พบการกระทำความผิด หรือวันที่จัดให้มีการร้องทุกข์กล่าวโทษ และในระหว่างนั้นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะใช้มาตรการบังคับโดยขอหมายค้นหรือหมายจับ และมีอำนาจสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานต่อไปได้หรือไม่ เพียงใด

บทบัญญัติมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดให้พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษนั้น ก็เพราะพนักงานสอบสวนทราบเรื่องการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีใช้บุคคลตามมาตรา ๖๖ ในวันนั้น ฉะนั้น ในกรณีที่เดิมไม่ทราบว่า มีบุคคลดังกล่าวกระทำความผิด แต่มาพบภายหลังว่ามีบุคคลดังกล่าวกระทำความผิด การนับระยะเวลาสามสิบวันก็ต้องนับวันที่ทราบว่า มีบุคคลดังกล่าวกระทำความผิด นอกจากนี้ มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ตามกฎหมายการสอบสวนคดีพิเศษฯ ให้พนักงานสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจสืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ และเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น จึงมีอำนาจขอหมายค้น หมายจับ และสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานได้ในระหว่างที่ยังไม่ครบกำหนดสามสิบวันที่ต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามความจำเป็นแก่กรณี

ประเด็นที่สาม เมื่อการสอบสวนคดีพิเศษในความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ พบว่ามีบุคคลตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นผู้กระทำความผิดด้วย พนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะต้องดำเนินการอย่างไร และในระหว่างนั้นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะใช้มาตรการบังคับโดยขอหมายค้นหรือหมายจับ และมีอำนาจสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานต่อไปได้หรือไม่ เพียงใด

กรณีนี้คดีอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหากมีอำนาจทำการสืบสวนไม่ จึงต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะทำได้ก็เฉพาะการขอออกหมายจับหรือจับกุมตามมาตรา ๗๒ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเท่านั้น □

(เรื่องเสรีจิติ ๓๒/๒๕๕๐ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจการสืบสวนและสอบสวนของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑))

ความเห็นทางกฎหมาย

ของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองที่นำเสนอใจ

สิทธิของคู่กรณีในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง ถือเป็นส่วนหนึ่งที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองจะต้องคำนึงถึง และให้ความสำคัญ เนื่องจากการไม่แจ้งสิทธิของคู่กรณีอาจมีผลต่อความสมบูรณ์ของคำสั่งทางปกครอง โดยสิทธิดังกล่าวได้ถูกบัญญัติรับรองไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เช่น สิทธิที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตน (มาตรา ๓๐) สิทธิในการตรวจดูเอกสาร (มาตรา ๓๑) หรือสิทธิที่จะนำทนายความหรือที่ปรึกษาเข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง (มาตรา ๒๓) ฯลฯ ซึ่งสิทธิต่างๆ นั้น ได้ถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้กระบวนการพิจารณาทางปกครองของเจ้าหน้าที่เกิดความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบก่อนออกคำสั่งทางปกครอง อันเป็นหลักประกันต่อประชาชนที่จะได้รับการพิจารณาอย่างเป็นธรรม หากกระบวนการพิจารณาทางปกครองของเจ้าหน้าที่ดำเนินการไปโดยไม่ถูกต้องตามกระบวนการและขั้นตอน เช่น การไม่ให้คู่กรณีได้มีโอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตน หรือมิได้มีการแจ้งสิทธิให้คู่กรณีทราบว่า ตนมีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาเข้าร่วมในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง ก็อาจมีปัญหาคำสั่งทางปกครองของเจ้าหน้าที่นั้นมีความไม่สมบูรณ์และจะทำให้เป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้วางบรรทัดฐานในเรื่องดังกล่าวข้างต้นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๗๖/๒๕๕๐^๑ อันเป็นเรื่องที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น การไม่แจ้งสิทธิให้คู่กรณีทราบในเรื่องใดจะเป็นการฝ่าฝืนขั้นตอนและวิธีการอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่นั้น คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้ให้ความเห็นตอบข้อหารือของสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ ดังนี้

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ขอหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแจ้งสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาเข้ามาในกระบวนการสอบสวนทางวินัย ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งมีข้อเท็จจริงว่า คณะกรรมการกลั่นกรอง

การดำเนินการทางวินัย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการทางวินัยกับลูกจ้างประจำซึ่ง อ.ก.พ. กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชได้มีมติให้ลงโทษไล่ออก และต่อมาลูกจ้างประจำดังกล่าวได้ยื่นเรื่องอุทธรณ์ โดยมีข้ออ้างว่าคณะกรรมการสอบสวนได้แจ้งข้อกล่าวหาและให้ถ้อยคำโดยมิได้แจ้งสิทธิให้ทราบว่าผู้ร้องอุทธรณ์มีสิทธินำที่ปรึกษาหรือทนายความเข้าร่วมให้ปากคำได้ด้วย เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๗ ทำให้ผู้ร้องอุทธรณ์เสียเปรียบและหลงประเด็นในการต่อสู้แก้ข้อกล่าวหา

คณะกรรมการกลั่นกรองการดำเนินการทางวินัยฯ จึงหารือว่าในการดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา ข้อ ๑๑ วรรคสองนั้น หากผู้ร้องฯ อุทธรณ์ว่าคณะกรรมการสอบสวนไม่ได้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหานำทนายความมาร่วมด้วย และขณะนั้นผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ร้องขอให้นำทนายความเข้าร่วมนั้น การให้ถ้อยคำดังกล่าวจะเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่ และมีผลทำให้การสอบสวนทางวินัยดังกล่าวเสียไปอย่างไรหรือไม่

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวแล้ว เห็นว่าการที่มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติให้เจ้าหน้าที่แจ้งสิทธิและหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง” ให้คู่กรณีทราบนั้น ก็เพื่อให้คู่กรณีได้ทราบถึงหลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินการพิจารณาทาง

^๑บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การแจ้งสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาเข้ามาในกระบวนการสอบสวนทางวินัย (เรื่องเสร็จที่ ๗๖/๒๕๕๐)

ปกครองตามกฎหมายว่าเป็นอย่างไร ซึ่งเป็นหลักประกันให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ แต่เนื่องจากการดำเนินการในกระบวนการพิจารณาทางปกครองนั้นมีรายละเอียดหลายประการ จึงบัญญัติให้เป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ที่จะแจ้งให้ทราบตามความจำเป็น ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นรายกรณีไป โดยการดำเนินการตามมาตรา ๒๗ หรือไม่นั้น มิได้เป็นเงื่อนไขของความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครอง เพราะการพิจารณาความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองจะต้องพิจารณาจากเนื้อหาและการปฏิบัติตามกระบวนการออกคำสั่งทางปกครองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่กำหนด เป็นเงื่อนไขให้เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามก่อน จึงจะถือว่าคำสั่งทางปกครองมีผลใช้บังคับได้ การมิได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ทั่วไปที่มีเป็นเงื่อนไขการออกคำสั่งทางปกครอง จึงมิได้ทำให้คำสั่งทางปกครองเสียไป ซึ่งเป็นไปในการทำงานเดียวกันกับการไม่แจ้งสิทธิอุทธรณ์ที่มีผลเป็นเพียงทำให้ขยายระยะเวลาอุทธรณ์ออกไปตามมาตรา ๔๐ มิได้มีผลทำให้คำสั่งทางปกครองต้องเสียไปด้วย หรือในกรณีคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๔๑ ที่บัญญัติให้รับฟังคู่กรณีก่อนออกคำสั่งทางปกครอง ซึ่งเป็นหลักการสำคัญมากกว่าการแจ้งสิทธินำ

ทนายความหรือที่ปรึกษาเข้ามาในการพิจารณาทางปกครองได้ ถ้ามิได้รับฟังก็ไม่มีผลทำให้คำสั่งทางปกครองนั้นไม่สมบูรณ์ หากได้มีการรับฟังในภายหลัง ดังนั้น กรณีตามข้อหารือ กระบวนการสอบสวนทางวินัย ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนไม่ได้แจ้งสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาเข้ามาในกระบวนการสอบสวนทางวินัยให้ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยได้ทราบนั้นจึงไม่เสียไป และไม่มีผลกระทบต่อความสมบูรณ์ของคำสั่งลงโทษทางวินัยที่เกิดจากกระบวนการสอบสวนทางวินัยดังกล่าว

จากความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การที่จะพิจารณาว่าการฝ่าฝืนกระบวนการและขั้นตอนใดเป็นสาระสำคัญจะส่งผลกระทบต่อความชอบ ด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองหรือไม่ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นรายกรณีไป ดังนั้น เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ก็ควรที่จะดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง เพื่อป้องกันปัญหาข้อพิพาทขึ้นสู่ศาล และเป็นการป้องกันความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ ย่อมส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ที่ดีและเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐอีกด้วย □

ความเห็นทางกฎหมาย

ว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ของ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ที่น่าสนใจ

คำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นคำสั่งทางปกครองอย่างหนึ่ง ซึ่งโดยทั่วไปย่อมมีผลบังคับในทางกฎหมาย แม้จะเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายจนกว่าจะถูกเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเหตุอื่น คำสั่งทางปกครองดังกล่าว จึงย่อมมีผลให้ผู้รับคำสั่งต้องปฏิบัติตามแม้จะไม่เห็นด้วยและอยู่ในระหว่างที่มีการอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวก็ตาม แต่ทั้งนี้ผู้รับคำสั่งอาจขอทุเลาการบังคับทางปกครองซึ่งก็คือ การชะลอหรือระงับการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่ให้ชำระเงิน (ค่าสินไหมทดแทน) นั้น ไว้ชั่วคราว ซึ่งกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการทุเลาการบังคับทางปกครองไว้ โดยบัญญัติในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เฉพาะเรื่องผู้มีอำนาจในการสั่งทุเลาการบังคับทางปกครองเท่านั้น ดังนั้น ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)^๑ ที่ได้วางแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการทุเลาการบังคับทางปกครอง จึงนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ถูกกระทบสิทธิจากคำสั่งทางปกครอง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งได้รับคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่มักจะมีข้อคดีต่อศาลปกครองเพื่อโต้แย้งคำสั่งดังกล่าว และต่อผู้มีอำนาจสั่งทุเลาการบังคับทางปกครอง ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ให้ความเห็นในเรื่องนี้ไว้ ดังนี้

^๑บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การทุเลาการบังคับตามคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (เรื่องเสรีจที่ ๔๕๙/๒๕๔๙)

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้มีหนังสือหรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ซึ่งเป็นหน่วยงานในบังคับบัญชาารกณฑ์ประจำตำแหน่งขับไปปรับปรทานอาหารตามค่าเชิญของเพื่อนแล้ว ประสบอุบัติเหตุ ทำให้รถยนต์เสียหายเป็นจำนวนเงิน ๕๐๓,๕๘๓.๑๕ บาท โดยเบื้องต้นปลัดกระทรวง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพิจารณาเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ ทางละเมิดว่าเป็นการใช้รถยนต์ประจำตำแหน่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยให้ความระมัดระวังเช่นวิญญูชนแล้ว ทั้งมิได้จงใจหรือประมาทเลินเล่อ จึงไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลางพิจารณาแล้วมีความเห็นว่าเป็นการใช้รถราชการเพื่อการส่วนตัว มิใช่เพื่อการอื่นที่จำเป็น และเหมาะสมแก่การดำรงตำแหน่งในหมู่ข้าราชการและสังคมตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ข้างต้น จึงมิใช่การปฏิบัติหน้าที่และจะต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายเต็มจำนวน ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จึงได้มีคำสั่ง กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ ๖๓/๒๕๔๘ ให้ใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นดังกล่าว โดยได้แจ้ง คำสั่งเป็นหนังสือให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นทราบ และในภายหลังเมื่อเจ้าหน้าที่ผู้นั้นยังไม่ชำระค่าสินไหมทดแทนตาม คำสั่งดังกล่าว กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จึงออกหนังสือแจ้งเตือนให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นครั้งที่สองอีกด้วย

ต่อมาเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้มีหนังสือถึงปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ขออุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง แต่ปลัด กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ พิจารณาแล้วไม่เห็นด้วยกับคำอุทธรณ์ ทั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีซึ่งเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้ยืนยันตามคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหม ทอดแทนนั้น และได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นทราบ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครองด้วย เจ้าหน้าที่ ผู้นั้นจึงได้มีหนังสือถึงปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เพื่อขอทูลเกล้าฯ การบังคับทางปกครองจนกว่ากระบวน การร้องเรียนผลการพิจารณาอุทธรณ์ และหรือการฟ้องคดีต่อศาลปกครองจะได้ยุติ

จากข้อเท็จจริงข้างต้น กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจึงได้ขอหารือสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาเป็นประเด็นต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การที่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองซึ่งทำให้อายุระหว่างการพิจารณา ของศาลปกครองนั้นจะเป็นเหตุแห่งการทูลเกล้าฯ การบังคับหรือไม่ และอายุความในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน จะสะดุดหยุดลงหรือไม่

ประเด็นที่สอง การที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้มีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชดใช้ค่าสินไหม ทอดแทน และได้แจ้งเตือนให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนครั้งที่สองแล้ว กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จะอนุญาตให้ทูลเกล้าฯ การบังคับทางปกครองตามคำสั่งที่ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้หรือไม่ และหากอนุญาตได้ จะกำหนดระยะเวลา ในการทูลเกล้าฯ เท่าใด

จากประเด็นข้อหารือของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ และปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เจ้าหน้าที่ผู้นั้นยังไม่ได้ ฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้เพิกถอนคำสั่งที่ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่อย่างใด คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงมีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ตามข้อ ๖๙ วรรคหนึ่ง ของระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่า ด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดว่า การฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่ง ทางปกครอง ไม่เป็นเหตุให้ทูลเกล้าฯ การบังคับตามคำสั่งทางปกครองนั้น เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ดังนั้น แม้ว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติจะฟ้องเพิกถอนคำสั่งกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ ๖๓/ ๒๕๔๘ ก็ไม่เป็นการทูลเกล้าฯ การบังคับตามคำสั่งดังกล่าว กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จึงสามารถที่จะบังคับตามคำสั่ง ต่อไปได้ ทั้งนี้เว้นแต่ศาลปกครองจะมีคำสั่งตามข้อ ๗๒ วรรคสาม ของระเบียบดังกล่าวให้ทูลเกล้าฯ การบังคับ ตามคำสั่งนั้น

ประเด็นที่สอง เห็นว่า มาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครอง ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ หรือผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัย ความถูกต้องของคำสั่งทางปกครองมีอำนาจสั่งให้ทูลเกล้าฯ การบังคับตามคำสั่งทางปกครอง ซึ่งการทูลเกล้าฯ การบังคับมี วัตถุประสงค์เพื่อชะลอหรือระงับการบังคับตามคำสั่งไว้ก่อนเป็นการชั่วคราวในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์ ของฝ่ายปกครองหรือการพิจารณาคดีของศาล ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อยู่ในบังคับของคำสั่ง เพราะหากหน่วยงานของรัฐได้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองไปแล้ว แต่ต่อมาปรากฏว่าคำสั่งทางปกครอง นั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายและมีการเพิกถอนคำสั่ง กรณีก็จะต้องมีการเยียวยาแก้ไขความเสียหายที่เกิดจาก การใช้มาตรการบังคับทางปกครอง แต่กรณีนี้หรือมานี้ เมื่อกระบวนพิจารณาอุทธรณ์สิ้นสุดลงแล้ว จึงไม่มีเหตุที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จะทูลเกล้าฯ การบังคับไว้ □

คำรับรองการปฏิบัติราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐

▶ กลุ่ม ก.พ.ร.

ส่วนนโยบายและแผน สำนักอำนวยการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดให้มีการลงนามคำรับรองการปฏิบัติราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ระหว่างรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายประสิทธิ์ โฆวิไลกุล) และคุณพรทิพย์ จาละ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยรายละเอียดคำรับรองการปฏิบัติราชการฯ ประกอบด้วยตัวชี้วัด จำนวน ๓๑ ตัวชี้วัด ดังนี้

มิติที่ ๑

มิติด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติการ

๑. ตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการกระทรวง (สำนักงานไม่สังกัดกระทรวง)

๒. ตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการของกลุ่มภารกิจ (สำนักงานไม่มีกลุ่มภารกิจ)

๓. ตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักความสำเร็จของกฎหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ตัวชี้วัดที่ ๓.๒ ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักความสำเร็จของกฎหมายที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเสร็จตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ตัวชี้วัดที่ ๓.๓ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบการรวบรวมกฎหมาย

ตัวชี้วัดที่ ๓.๔ ร้อยละของผลงานวิจัยที่จัดทำแล้วเสร็จ และนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

ตัวชี้วัดที่ ๓.๕ ร้อยละของกฎหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

ตัวชี้วัดที่ ๓.๖ ร้อยละความสำเร็จในการตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย (พิจารณาเฉพาะพระราชบัญญัติ)

ตัวชี้วัดที่ ๓.๗ ระดับความสำเร็จในการจัดทำคู่มือการร่างกฎหมาย

ตัวชี้วัดที่ ๓.๘ ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักความสำเร็จของการพัฒนานักกฎหมายกฤษฎีกา/เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้มีความสามารถทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

ตัวชี้วัดที่ ๓.๙ ระดับความสำเร็จของการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐ

ตัวชี้วัดที่ ๓.๑๐ ร้อยละของข้อมูลกฎหมายที่เผยแพร่ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์

ตัวชี้วัดที่ ๓.๑๑ ร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักความสำเร็จในการให้ความเห็นทางกฎหมายโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตัวชี้วัดที่ ๓.๑๒ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลร่างกฎหมาย ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา (พิจารณาเฉพาะความสำเร็จของการพัฒนาระบบฯ เฉพาะสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี)

๔. ตัวชี้วัดที่ตามพันธกิจของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- ▶ นางจรีया เจียมวิจิตร รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้การต้อนรับคณะผู้เข้าอบรมหลักสูตร “การพัฒนาผู้บริหารระดับสูง” รุ่นที่ ๒ สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับ ๘ จากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๔๘ คน โดยเข้าเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน ในวันอังคารที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมปรีดี พนมยงค์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- ▶ การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุข พ.ศ. ในวันศุกร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๕๐ ณ ห้องประชุมสมภพ โหตระกิตย์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยมีผู้แทนจากสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น

- ▶ การฝึกอบรมข้าราชการและพนักงานราชการบรรจุใหม่ของสำนักงาน ในวันพฤหัสบดี ที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ ณ ห้องประชุมปรีดี พนมยงค์ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒๖ ราย แบ่งเป็นข้าราชการบรรจุใหม่ จำนวน ๑๘ ราย และพนักงานราชการบรรจุใหม่ จำนวน ๘ ราย ซึ่งการอบรมในครั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน ตระหนักในฐานะที่เป็นข้าราชการและพนักงานราชการที่ดี มีความรู้ ความเข้าใจต่อภารกิจของสำนักงาน และเข้าใจกฎระเบียบ รวมถึงสิทธิประโยชน์ที่ตนจะได้รับ

“คดีเตือนใจ”

พระธรรมวิสุทธิภิกขุ

(พีจิตร ฐิตวณฺโณ ป.ธ. ๘, ศน.บ., MA)

วัดโสมนัสวิหาร กรุงเทพมหานคร และ เจ้าคณะภาค ๑๖-๑๗-๑๘ (ธ)

ผู้ติดการพนัน เหมือนคนเห็นกงจักรเป็นดอกบัว

คนฉลาดในการดำเนินชีวิตและหวังความเจริญก้าวหน้าแก่ตนและส่วนรวมย่อมเว้นอบายมุขทุกประเภท อันเป็นทางแห่งความเสื่อมให้ทางไกลเหมือนคนกลัวยาพิษ ระวังไม่ให้ยาพิษถูกต้องตนจะนั้น เช่น การพนัน เป็นตัวอย่าง คนติดการพนันสำคัญการพนันคิดเหมือนคนเห็นกงจักรเป็นดอกบัว เพราะมีแต่ทางเสื่อม ความล่มจมโดยส่วนเดียว และไม่มีใครร่ำรวยได้นานเพราะการพนัน ฉะนั้น พระพุทธเจ้าจึงตรัสสอนให้เว้น สิ่งเหล่านี้โดยเด็ดขาด

นักปราชญ์ซีโฆซของการพนันไว้ว่า “คนที่หวัง ร่ำรวยจากการพนัน เหมือนคนที่หวังร่ำรวยจากเมฆ เงินที่ได้มาจากการพนันหมดไฉว เหมือนปลุกพืชล้มลุก ส่วนเงินที่ได้มาจากความขยันหมั่นเพียรอยู่ได้นาน เหมือนการปลูกไม้ยืนต้น”

สุภาษิตปิกซ์ได้
กล่าวถึงโทษของการพนันไว้อย่างเห็นได้ชัดว่า

“โลกโจรอุกสลักลิบครึ่งยังเหลือบ้าน

โลกไฟผลาญไหม้สิ้นแต่ดินเหลือ

การพนันพอไฟใครไม่เบื่อ

หมดไม่เหลือทรัพย์สินกินลูกเมีย* ”

ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยภาคกลางได้ความว่า

“ลูกโจรปล้นสลักลิบครึ่งยังเหลือบ้าน

ถูกไฟผลาญไหม้สิ้นที่คืนเหลือ

การพนันทุกอย่างใครไม่เบื่อ

หมดไม่เหลือทรัพย์สินกินลูกเมีย”

*โลก คือ ลูก, อุก คือ ปล้น, เเท คือ ที่, พอ คือ โป

พระธรรมวิสุทธิภิกขุ